

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 22.

Indult Bétsből, Kedden, September 13-dikán, 1831.

B r a s i l i a.

Rio Janeiró. Jun. 14-kén. Dom Pedro Tsászár lemondván a' thronusról, alig távozott el Amérikából, midőn a' revolutio természetes következései előállottak. A' Portugallusok, kiknél vala eddig a' fő hatalom, 's majd minden hivatal, eleinte tsak kitsúfoltattak, de továbbá minden hivatal viseléséből kizárártak, végre pedig sem életekre sem vagyonaikra nézve bátorságban nem voltak. Ámbár még eddig kevesen gyilkoltattak meg; mindazáltal sokan megvertettek 's általjában véve sehol bátorságban nem lehetnek. Úgy látzik, hogy a' született Amerikaiak minden módon szabad köztársaságot akarnak felállítani; 's e' miatt az Európaiak mind inkább ki vagynak téve a' veszedelemnek. Ezek ezt látván az Anglus és Frantzia tengeri erőhöz folyamodtak segedelemért, ha hogy arra szükségek lenne; 's ezt mind két részről megígérték a' hajós vezérek; legálább, hogy a' veszedelem idején őket hajóikra felvehni és Európába vissza hozni, a' mennyire azt a' hajók száma engedí, készek lesznek.

G ö r ö g O r s z á g.

Corfu ből Aug. 17 kén. Az Uralkodósézzel nevezetesen pedig az Elölülővel Gróf Capodistriassal már régtől fogva elégedetlen Görög Szigetek kö-

zött a' Hydra Szigete lakosai Augustus 5 dik napján tsakugyan fellázzadtak, és a' Porosnál lévő Hellas nevű Fregatot több görög hadihajókkal együtt elfoglalták. A' fellázzadt Görögök egy Orosz hadi hajóval is hadakoztak, melly őket kötelességek tellyesítésére akarta vinni, 's azt meggyőzték. — 80 ember veszetéssel hasonlóképpen viszszaverték, azon szárazon lévő erő is, mellyel Gróf Capodistriás a' fellázzadtak letsendesítése végett Porosba küldött. Hihető, hogy a' Hatalmasságoknak Görög Országban tartózkodó hadierejek, a' fellázzadtak elnyomására és a' tsendesség helyreállítására talán magától nem elég Görög Igazgató Széknek segítségére fognak lenni, a' mit, az Elölülő Capodistriástól felszöllítatván valósággal is megígérték.

A' Helvétziai Szövetkezet.

A' Basileából érkezett tudósítások szerént: Ezen Város és a' Falusiak között való veszedekés ismét elkezdődött. Miólta az ezen esztendő elején volt Revolutiónak vége lett, sok olyan dolgok adták elő magokat, mellyek az akkor lenyomott zenebonának nagyobb erővel való kiütésére mutattak. Ezek között, az elsőkhöz lehet számlálni azt a' megvallást, mellyet az új polgári alkotmány készítése alkalmával a' gyözedel-

mes Városiak tettek a' Falusiaknak, és a' mellytől ezek (a' mint megszokott es-
nő) olly sok és nagy jókat vártak, a'
mennyi rosszat a' várakozás illendőkép-
pen való be nem töltésétől amazok t. i.
a' Városbeliek reménylhettek és már va-
lósággal el is értek. Mert némelly faluk
u. m. Liestal, Sissach, és Walden-
berg Szabadságfákat állítanak, új Igaz-
gató Biztosságot rendelének. Az eddig
völt elsőjöknek t. i. a' Bazileaiaknak sem
kéresekre, sem intésekre sem parantso-
latjokra nem halgatván egyenesen megize-
nik; hogy többé a' Baziliaiakat Igazgató-
joknak nem esmerik. — Illyen környül-
állások között a' Városbeliek katonai
rendszerabásokhoz nyúlnak. — A' f. h.
20-kán, elhatározzák, hogy Liestálbaka-
tonaságot küldjenek, a' polgári Őrzöse-
reget felszöllítsák, a' nép közzül embe-
reket állítsanak Liestál felé, hogy javai-
kat és Személyeket a' történhető vesze-
delem ellen bátorságban helyheztessek.
— 21-dikben reggeli 1 1/2 órakor, a'
Basiliai felfegyverkezett lakosok közzül
mintegy 7—8000 ember — Liestál felé
indul, csak hamar ellentállásra talál,
azon és a' szörnyű tűzön keresztül hat-
ván, egész Liestálig nyomul, a' falu-
t a' maga megadásra és rendre felszólí-
tja, — az nem enged. — Ekkor a' Ba-
siliaiak, az ablakokból reájok jövő go-
lyóbisok között a' falu közepéig beron-
tanak, 's a' Szabadságfáját lerontván, és
látván, hogy ott többé semmi dolgok
nints, vissza térnek. A' falusiak közzül
mennyi sebesítettett, és holt meg, nem
tudhatni. A' Basiliaiak vesztesége, a' mint
a' Bazileai Ujságárja 2 hóltra és 20 meg
sebesítettetre megy. Bazileában még most
minden fegyverben áll.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Párisi Ujságlevelek után közöl-
jük a' Londoni Conferentia 31-dik szá-

mú Protocollumát, mellyet annak tag-
jai, u. m. az Ausztriai, Nagy Britan-
niai, Frantzia, Burkus és Orosz Or-
szági Udvarok Meghatalmazottjai Au-
gustus 6-kán, a' Hollandia és Belgium
közt való Ellenségeskedések ismét el-
kezdődése ideje táján készítették és
aláírtak. Ezen Protocollum rövid fog-
lalatja ez: Az öt nagy Udvarok Megha-
talmazottjai, az Anglus és Frantzia Ud-
varoknak azon tselekedetét, mellynel-
fogva ezek a' Belgák Királyától segítség-
re hívatatván, amaz' Flottájából egy Osz-
tályt a' kívánt tzelra felkészítettett, ez
pedig hadierejének egy részét Belgium-
ba be is küldötte, az eddig kiadott Pro-
tokollumok értelmével tökéletesen meg-
egyezőnek találták, és egy akarattal tet-
ték ezen határozást: hogy az említett
intézetek helyesek és törvényesek lesz-
nek, ha azok a' kívánt tzelnek alaptö-
telei szerént munkálkodnak; — ha a'
Frantzia seregek Hollandiának régi ha-
tárait által nem hágják; — ha azoknak
hadimunkálkodásaik csak a' Maas vize
bal partjáig terjed; — ha Maestrichtet
vagy Venloot semmi esetre be nem
rekesztik, mert az által a' háború a'
Burkus és Német országi határ szélek-
hez közei esvén, könnyen nagy zürza-
varokra adhatnának alkalmatosságot,
— ha, a' mint a' Frantzia Igazgatószék
megígérté; a' Frantzia seregek tulajdon
földjökre vissza fognak húzattatni; mi-
helyt a' Fegyverszűnés helyreállittatik.
Utóljára azt nyilatkoztatja ki a' Confe-
rentia: hogy a' legközelebb történt dol-
gok ötet nagyon sürgetik, egy ollyan el-
határozó Egyességnek készítésére, melly
mind a' Hollandia és Belgium közt le-
vő Egyenetlenségeknek véget vessen,
mind a' közbékességet fentartsa.

A' Felső háznak Aug. 29-diki Ülé-
sében, Londonderry ismét a' kül-
ső Országi dolgokról beszélt. Minek-

utánna úgy mond Gróf Grey ez előtt egynehány nappal kinyilatkoztatta, hogy General Gerard parantsolatot vett Belgium elhagyására, álméllkodással kell hallanunk, Leopold Hertzegnek (még most is ezt a nevezetet használja a Marquis azért, mert Leopoldot Ausztria, Borkus és Orosz Országok még Belga Királynak nem esmerték el) azon kívánságát, hogy 10—12,000 emberből álló sereg maradjon Belgiumban. — Ez nem egyéb, mint a' Britanniai Igazgatószék elámítására kigondolt hadi tsalárd-ság. — A' belga várakra nézve, — úgymint a' mellyek Britanniai véren és penzen épültek 's ennél fogva lerontásokba vagy megtartásokba Frantzia Országának semmi szóllója nints — minekelötte azt kérdezné Londonderry; hogy vagynak e' és hol vagynak azok az egyezések, mellyek szerint Frantzia Országának is lehet szava az azokról való tanátskozásban, azt a' javallatot tette, hogy mind azok az írásbeli bizonyosságok adódnak elő, mellyek az Angliától a' Belga erősségek építésére fizetett Summáról szóllanak. — Ez a' javallat elfogódott.

Frantzia Ország.

Temps Aug. 29-kén. Tegnap egy, a' Nemzeti-Gárdánál lévő Altiszt' vezérlése alatt, mintegy 100 emberből össze verekedett csoport a' Bourbon palota Udvarára (a' hol a' Követek Kamarájának Ülései tartatnak) herohanván, azt kívánta, hogy Laffitte jöjjön elő, és adjon számot azon pénz kiosztogatásáról, melly a' Juliusi revolutióban megsebesítették felsegállítására rendelődött. Minekutánna a' kívánt tárgyról először Laborde, azután Laffite, a' ki Aragón Urral ment le a' palota udvarára, valami rövid felvilágosítást adott

vólna, mindnyájan ismét eloszlották. — Mind a' mellett is, hogy rendetlenség nem történt, az Órálló öreg katonák méltó pirongatást érdemelnek, a' kik t. i. megengedték azt, hogy a' Kamarák palotájába olyan emberek gyűljenek össze, a' kiknek oda menni jussok nem volt.

A' Moniteur September 1 ső napján, Algierből jött hivatalos tudósítások után jelenti: hogy ott Aug. 12 kén a' legnagyobb tsendesség uralkodott, eleség dolgában szükség nints, mivel a' városban eső vásárra menni szokott Arabsok és Kabylók azt eleget visznek. Minden azon a' Környéken lakó tör'sök familiák, egyet kivéve, de a' mellyet ha valamit akarna igen könnyű lesz észére hozni, az új Arabs Aga eránt való hűségre meg esküdtek. Aug. 11 dikén egynehány tör'sök Familiák Herba-Dechendeiben gyűlést tartván arról tanátskoztak, hogy ennekutánna miképpen viseljék magokat a' Frantziák eránt. Ezen tanátskozás végzéseiről ugyan Algirba még bizonyost nem tudnak, de helyes okoknál fogva azt hiszik, hogy a' Frantziák és Ö köztök a' békesség nem fog általa megzavartatni. — Egyéberánt ezen dologra nézve a' Frantziáknál jó rendetések vagynak téve. Mustagan városa lakosi jelentették Gen. Berthezenenek, hogy egy Arabs és Mahumedanus Bey ezen Tartomány letsendesítésére nagyon sokat lehet. Mellyre nézve Gen. Berthezene, a' Titteryi új Beyt, General Faudo assal oda küldötte, és ezen Küldötségtől mindenek sok jót várnak.

Aug. 30 kán a' Búrókba gyűlt Követek az 1831 és 1832 ki Budgettal az az annak megvizsgálásával foglalatostoktak, hogy mennyire lehetne a' nevezett esztendő költégeinek egyeságait és összeséges summáját tenni. A' Követek Kamarájának Aug. 31 kén tartatott Ülésében Blondeau Ur azt javallotta, hogy

minden Követ mint Status tisztje, ha Parison kívül 3000 Franknál több fizetést vesz, míg az Ülések tartanak Parisban a' kitett summát meghaladó summa fele részével elégedjek meg. Ugyan akkor terjesztődött elő Glais-Bizoin Urnak, a' Kamara Elölülői és Quaestorainak fizetéséről szóló javallata is, melyet a' Biztosság így tett fel: 1-ször Hogy az Elölülő 1-ső Octobertől fogva hónapanként 5000 Fr. fizetést kapjon, 2-szor Ugyan attól az időtől kezdve a' Quaestoroknak esztendőnként „Kárpótlás“ nev alatt 6000 Fr. adódjék. Ezen Ülésben, több, a' Közönségek (Communitates) és Departamentek Interesséit illető törvényjavallatokról voltak vitások. Minekelölte ezen javallatokról voksoltak volna, Barthe a' Justiz-Minister az Igazgatóság részéről azt közölte a' Követekkel: hogy a' Törvénykönyvbe foglalt kemény törvények lágyítódjanak meg; a' halállal való büntetés ritkábban forduljon elő addig is, míg, — a' mint a' Minister mondá, — azt, az arra megért idő Törvénykönyvből egészen kitorölné. Annak a' Biztosságnak, melly a' Pairek rangját illető Törvény javallatot fogja megvívsgálni, Elölülőjévé Berenger Ur, Titoknokjává pedig Viennet Ur választatott.

L e n g y e l O r s z á g.

Nadarzynből, az Orosz Főhadi táhorból Aug. 17-kén (29). — General Rüdiger Aug. 10-kén (22) így ír Paskievitsnek. Értésemre esvén, hogy Lengyel Gen. Gedroic 600 emberrel a' Visztlának azon részénél tartózkodik, a' hol Lublinnal közösülésünk van, olly tzéllal, hogy az onnan mostanában szállítandó eleségünket elvegye; azon minket fenyegető szándék semmivételevégett Obester Bulgaróffot 2 tsapat

gyalog és könnyűlovas katonasággal elküldöttem, a' melly egy darab ideig tartó kemény ütközet után Gedroicet 15 Tisztekkel és 105 közemberekkel együtt elfogván, a' többit elkergette.

Gen. Báró Rosen egy kis tsatáról tudósítja a' Főhadi vezért, melyet úgy mond, az ellenség közzül egynehányan megölvén, 30 at pedig elfogván Milosnánál megnyertem. — Aug. 12-kén (24) 4 Bataillon Lengyel Gyalogság és 10 Escadron Lovasság nyomult, a' magát vissza vont elő Öreink felé. Míg Gróf Witt egy Regiment Kozákokkal azemlített Lovasságot meg támadván azt annak nem kevés veszteségével visszaveri; azalatt a' gyalogságra egy Bateria Artillerista szórja tüzeit, 's azt megszalasztja, a' mikor osztán azt a' Kozákok, egynehány Huszárok, lovas vadászok és a' tsászári Garda a' Varsói sántzokig kergette, de a' honnan osztán a' mieink a' reájok lövöldözött ágyú golyóbisok miatt kéntelenek voltak vissza fordulni. Lengyel Obester Sandrowicz, a' ki Kalisz őrizte, hallván Gen. Knorringnak közelgetését, kevés számú Lovassával a' várost oda hagyta. — General Kreutz Aug. 26, 28 kán megérkezett és egyesítette hadát a' Fősereggel.

Krakó Aug. 30-kán. Gen. Rozycski Ostrowiezből Aug. 25 kén költ levelében a' következő tudósítást teszi: hogy t. i. ő Varsóból semmi bizonyos hírt nem hall, mivel a' város egészen be van rekesztve, azt azomban bizonyosan tudja, hogy a' lengyel seregek bal szárnya győzedelmeskedett. A' Generalis abban az órában indult Radóm felé, mikor ezt a' levelett elküldötte.

Kalisz Sept. 2-kán (Silésiai Ujság). A' Gen. Knorring hada a' Sieradz és Wielun vidékére vonult, Kalisba egy tsapat Kozákokat hagyván. Nem kevés nyughatatlanságot okozott itten, az

a' ma érkezett és elterjedt hír, hogy Plock körül néhány Lengyelek szállingóznak, sőt hogy Uniejowba vonták magokat. Úgy látszik, hogy az elsőben van valami. — Egyéberánt a' dolog miben léte felől való tudósításunk nem tökéletes.

A' Lengyel határszélekről Sept. 3-kán (Burkus Status Ujság). A' Visztula mentében Varsón alól eső Városokból és Helységekéből azt a' bizonytalan szerzőtől került hirt halljuk, hogy a' múlt hónapnak utolsó napjain Plockból, Lipnon keresztül, egy 5—6000 emberből álló lengyel had nyomult volna Osiek felé, olly tzelből, hogy az Oroszoknak ott lévő Magazinját foglalja el, és egy ugyan tsak azon a' tájekon épített hídon a' Visztula bal partjára által menvén, hátúlról támadja meg az ellenséget. Hogy a' lengyel hadnak ezen mozgásáról, az Osieki hídnál Kommandírozó Gen. Rönne bizonyost tudjon; egy tsapat Kozákat Lipnó felé küldött. Mihelyt az, egy kis tsala után, két Személy vesztességgel magát vissza vonta. Gen. Rönne a' hidat elbontotta és az által a' Lengyelek szándékát semmivétette. Az Osiek szomszédságában ugyan tegnap délután ágyúzás hallatott, de az olta mindenütt tsendesseg van, — a' Lengyelek pedig magokat visszahúzták. — Hogy azon új Törvényszéknek, — melyet az Oroszok tettek; és a' mellynek Feje, a' Vajdaság Elölülője, birtokos Schmedicke Ur — tekintete bátor szagos helyheztetésben legyen, a' Kális szomszédságában 150 Orosz Őrző hagyódott.

O r o s z O r s z á g.

Ö Tsászári Magosságának Constantin Cesarovits Nagy Hgnek

hóltteste, Aug. 26 kán reggel tevődött a' Pétervárában lévő Sz. Peter és Pál Templomába. Ugyan azon napon érkezett Pétervárába Gróf Tolstói Wlnából, a' hova t. i. a' fellázzadtak letsendesítésére Fövezérül küldetett volt.

Az Ország-hitelező-intézeteinek Tanácsosai, esztendőnként előforduló Gyűléseket az 1850 dik esztendőről való számadás általvétele végett Aug. 26-kán tartották. A' Finantz Minister végezvén megnyitó beszédét, az 1850 dik esztendei egyes Hitelező intézetek Munkálkodásait summásan előterjesztette. Ekkor a' Gyűlés Elölülője Gróf Littának azon nyilatkoztatása után, — hogy ama rendkívül való történetek mellett is, mint p. o. a' Lengyel háború, és a' Cholera veszedelme, mellyekre az Ország jóvedelméből igen sokat kellett kiadni, az Igazgatóséktől került helyes Rendszabások által, Finantziánk türhető jóállapotban maradt, — a' Számadás adódott elő, és egy különös Protocollum által arra rendkívül való Általnéző Biztosság neveztetett ki.

Pétervárában Aug. 26-kán már tsak 118 Cholerás betegek voltak. A' Cholera kezdődésétől a' nevezett napig Pétervárában 8789 en betegedtek, és 4506 an hóltak meg. — Aug. 3 kán, reggel hatodfélóra után Bukarestben, Ismailban, Kisenevben és Leovoban, menydörgéshez hasonló nagy ropogással, nem tsekély Földindulás volt. Megjegyzést érdemlő dolog, hogy ez a' Természeti jelenés, különböző helyeken nevezetesen Odessában és Mádrithban látszott valami Éjszaki fényhez hasonló Tüneményel tsak nem egy időre esik.

Rigában és Kronstadtban, a' Cholerától lett tökéletes megszabadulásért Aug. 27-kén háláadó innepet tartottak.

Burkus Ország.

Ő Királyi Magassága Wilhelm Hertzeg, Ő Felségének a' Királynakfia, azon Ispotályt, mellyet a' Városi Tanács a' Choleras betegek számára az Új Király Utszában készítettett fel, és a' melly Ordonanz-Háznak nevezetik, ma délbe meglátogatván annak egész belső elrendelését szemesen megvi'sgálta. — Mióta a' Cholera Berlinben kiütött, Sept. 6-dik napjáig, megbetegedtek 64-en, — meggyógyult 1, — meghóltak 31-en. — Orvosi kéz alatt vagynak 27-en.

A' Burkus Status Ujság egy lázadásról teszen említést, melly Sept. 2-kán Stettinben az előadandó módon történt és folyt le: Az a' józan értelemmel ellenkező vélekedés, melly a' kevésbé pallérozott Köznép között elterjed, „hogy a' Cholera-ban esett és a' legtzélerányosabban elintézett Ispotályokban vitt betegeket ott készakarva ölik meg, azért hogy a' dögleletes nyavalyát jöelején annyival könnyebben elnyomhassák“, azt (t. i. a' Köznépet) bosszúságra és arra indította, hogy a' város különböző részein tsapatokat formálván magát a' beteg ispotályba való vivésének ellene szegezze. Ez a' dolog eleinte inkább csak alattomban és oly tsendesesen ment, hogy a' felgerjedtek haragjának letsendesítésére egy hozzájuk okosan intézett beszéd elégséges volt, — és azt csak az ilyenkor minden felé szárnyaló hamis hírek gondolatlan beszédek és oktan mendedmondák változtatták nyilvános lázadásra. Ekkor tehát egy nagy részént olyan emberekből álló tsoport, kik mind az emberektől szabott jó rendnek megesküdt ellenségei, — kik a' jóra intő okosság szavára nem halgatván, megromlott 's gonosz indulatjok tanácsán járnak, — kik minden örömeiket a' köz tsendesség megzavarásában találják, — egy ilyen

emberekből álló tsoport, mondom egy bizonyos helyen öszve seregelvén, kezdett az ablakokra hajigálni 's a' házakat öszve rontani, a' többek közt így rontotta az öszve és rablotta ki a' házat egy Tisztviselőnek, kire a' törvényes rendszabások végrehajtása volt bízva. Minelutánna ezeknek letsendesítésére a' szó semmit sem használt, Katonaságnak kellett elő állani. És ennek a' polgári gárdával, Kereskedő-legényekkel és tisztviselőkkel egyesített ereje nyomta osztán el a' zenebonát. A' mellynek szerzői és eszközei között még az nap sokan tömlőzre hányattak, sokan pedig más nap tulajdon házakból vittetek gonoszságokkal érdemlett rabságra. Mind a' katonai mind a' városi tanátsból a' környüllállásokhoz bépest tett szoros és kemény rendelkezések oda néznek, hogy az egyszer helyre állított rend többé nem tsak meg ne zavartassék, hanem a' rossz gyökereitől kiirtassék. — A' mi külömben a' Cholera állapotját illeti, az magának, valami szembetűnő nevedekést a' zürzavar után nem vett. De, fájdalom! az orvosi segedelem későn való tehetése miatt, a' betegek nagyobb részének meggyógyítása lehetlenné lett. — A' f. h. 5-keig megbetegedtek 33 an, — nem gyógyult meg egyszem. — 27 meghólt, — 6 orvoslás alatt maradt.

Dantzingban Sept. 1-ső napján a' Cholera-ban újonnan, egy személy sem betegedett és halt meg, — orvosi kéz alatt pedig mindöszve tsak 10-en maradtak.

Hollandia.

Az Antverpiai Kikötőhely Commandansa, Brüsszelbe, a' külső dolgokra ügyelő Ministerhez a' következő levelet küldi: „Minister Úr! Sietek jelenteni Uraságotnak, Gen. Chassetól

vett azon hivatalos tudósítást, hogy a' Hollandiai seregek, a' Scaldis bal partján lévő Szent Mária nevű kis várat, nem különben a' Pyp-Tabaknál eső Zwyndrecht nevet viselő töltést oda fogják hagyni. Ha e' megtörténik, a' Töltésekre nézve szükséges javítások megtétele után, könnyű lesz a' vízkiöntését mindenütt megakadályoztatni. A' Kereskedés által való nagy és sebesszállítás a' kikötő helyekben dolgozóknak elég foglalatosságot fog adni. Obester Ancieux.

Haga Aug. 29-kén. Ő Felsége a' Király, Familiájának nagy részével tegnap délelőtt ment az Ejszaki Brabanti szelekhez, Belgiumból vissza jött seregeinek megnézésére. A' mit, a' második és harmadik Osztálynak a' Moenfelschi mezőn való megmustrálása által Aug. 31-kén meg is tett. Itta' Király nagy megelégedését mutatta. 30—34000 emberből álló seregünknek valósággal derek és kellemetes tekintete volt. A' Király az egész Táborhoz, különösen a' Leidai Vadász és más önkéntes seregekhez, nyájasan és nagy leereszkedéssel beszélt, melly által az, és az egész tábor lelkesítettven, öröm érzések között hangoztatta sokszori, Elyen! kiáltásait. — Más nap az első Osztályt mustrálta meg Ő Felsége a' Gilzi mezőn.

A' Bataviából, 4-dik Májusig és Surinamból 4-dik Juliusig terjedő hivatalos tudósítások szerint, mellyek a' Hollandiai Udvarhoz érkeztek, a' Napkeleti és N. Nyúgoti birtokokban a' legtükeletesebb tsendesség uralkodott.

M a g y a r O r s z á g.

Egy Ujságlevélben, melly Münchenben Aug. 23-dikán költ, ezt olvassuk: Sónilából írják, hogy Körösi Csoma Sándor Úr (Erdélyi Hazánkijja)

Kunnaorból oda visszatért, számos Tibeti könyveket hozván magával. — A' mint látszik ő a' Tibet nyelvnek Grammatikáját elkészítette és abból a' nyelvből Szókönyvet is szerkesztetett, 's mind ezeken három esztendeig fáradszathatlanul dolgozott.

Kassán, Aug. 27-dikén. Minél inkább elterjedett a' mai mostoha idő sokféle tsapásai között az inség, annál inkább kötelelessége minden érzékenyszívű 's jól gondolkozó embernek, még a' Jólétvőknek tilalma mellett is világra bocsátani az olyan szembetűnő jótetteket, mellyek a' szenvedő emberiség nyomorúságának enyhítésére emberszerető szívekkel és készséggel nyújtatnak. De még az az édes reménység is táplálja a' közlőt, hogy az e' fele példák olvasása a' jótévőségben szunyadozókat is felsarkenthetik és hasonló felebaráti nemes tettekhez buzdíthatják! — Örömben olvadott szívekkel tanúja valék amaz anyai gondoskodásnak, mellyel Méltos. Gróf Póchy Jósef Özvegye, született Gróf Fáy Anna betegeskedő népét az egész uradalomban ápolgatta, azoknak különösen Orvost és gyógyító szereket maga költségén szerzett, közöttök bort, etzetet, lisztet bőkezűen osztogatott, hogy szomorúságokban vigasztalójok lehessen 's szenvedéseikben a' mennyire csak emberi segedelemtől az kitelhetik rajtok segítsen. Több ízben láttam a' lisztelt Grófnétilly nemes lelkű foglalatosságai között siránkozni; hallám, 's hallottuk ezen elfelejtethetlen szavait: „a' vércemmel is örömet segítnék, a' szegény népemen.“ — Áldás a' jótévő Aszszonyságra, és nagy reménységű két nevendék Fijaira!

Tek. Odry Éva Aszszonyság, Ts. Ns. Bats Vgyo elhunyt Tábla Birájának Ts. Polinberger Györgynek Özve-

gye, a' Ludoviceum intézetet olly tökének ajánlásával tisztelte meg, a' melly egy nevendéknek esztendei tartására 400 pengő fkat ad.

Sopron Aug. 8-dikán. Itt az egészség állapotja még a' cholera által még nem zavartatott. Vannak ugyan sok hideglelős betegek, sőt az utolsó, Aug. 26-ki tudósítás óta voltak néhány hirtelen halálos esetek is; de azok choleras elhalásoknak közönségesen el nemesmerettek. Sopron Várm-ben az állandós Riküldöttség közrebotsátott Jelentései szerint ezen Megyének hét helységeiben pusztít a' Cholera. Az előadás summája ez:

Nagy Höfleinban Aug. 24-től fogva Sept. 3-káig Cholera-ban 129-en betegedtek meg. Ezek közül 39-en meghaltak 71-en meggyógyultak és 19-en orvoslás alatt maradtak. Ugyan itt ezen idő alatt Epehányásos hasmenetben 122 betegedtek meg, kik közül 6-tan meghaltak, 112 ten kigyógyultak és 4-en még orvoslás alatt voltak.

Feketevárosban (Purbach) Aug. 21-től Sept. 3-ig 36-tan betegedtek meg; 17-ten meghaltak, 9-en kigyógyultak, és 10-en még orvoslás alatt voltak.

Széleskúton, Aug. 23-tól 27-ig, 12-en megbetegedtek cholera-ban, 1 megholt, 9-en kigyógyultak, és 2-ten még fel nem gyógyultak.

Egyeden, Aug. 24-ig cholera-ban 20-an haltak meg, 36-tan kigyógyítottak, és 16-tan még orvoslás alatt voltak. Attól fogva Aug. 27-kéig egy ember sem betegedett meg benne.

Csornán, Aug. 25-től Sept. 4-ig. 15-ten haltak meg cholera-ban.

Süttörön Sept. 3-kán kiütvén a cholera, más nap 27-ten haltak meg benne, 5 dikén ismét 9-en; es orvoslás alatt 94-en maradtak.

Árpáson, Sept. 4-dikén cholera-ban 2-ten haltak meg, és 2-ten kigyógyítottak.

H i r d e t é s.

Debreczen. — Könyváros Néhai Nemes Özvegy Csáthy György-né Aszszony, minekutánna szüretelt Férjének Néhai Nemes Csáthy György Úrnak halála után, a' Hazai Litteratúrát Könyv-Kereskedésének 14 Esztendőig, a' legnagyobb szorgalommal és pontossággal vólt folytatása által terjeszteni szerentséje vólt: a' Hazánkat pusztító Cholera nyavalyában 4 napi betegsége után az örökké valóságba által költözött, Könyv-Kereskedését, 's ez által a' Nagyérdemű Közönségnél továbbra is szolgálatját három Fijainak — kik a' tisztelt Közönséget azon bizodalomért, mellyet b. e. Edes Annyokba helyeztetni méltóztatott, alázatossan kérik, 's annak megfelelni kötelességeknek tartják — mint Örökösseinek hátra hagyván.

A' pénz folyamat September' 12-kén; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	78 1/10
Az 1820-béli sorsosok,	157
Az 1821-béli hasonlók,	116 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	59 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	945 for. ton
Conv. Pénzben.	

Szerkesztető és Kiadó Márton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)